

стають одним із ключових інструментів забезпечення сталого розвитку сільського господарства, в тому числі рослинництва, та забезпечення продовольчої безпеки як країна, а також на глобальному рівні.

Інновації покликані сприяти підвищенню врожайності сільського господарства та покращенню якості одержуваної продукції, зменшуючи втрати врожаю через негативний вплив непередбачуваних факторів, таких як погода чи хвороби.

Технологічні інновації, а саме використання сучасних методів обробітку ґрунту, автоматизація процесів зрошення та внесення добрив, сприяють підвищенню врожайності та зниженню собівартості продукції. Також інновації в області генетичної модифікації дозволяють створювати нові сорти рослин, більш пристосовані до мінливих умов навколишнього середовища.

Враховуючи невизначеність у сфері сільськогосподарського виробництва, ефективність інноваційних заходів також залежить від їх швидкої адаптації до нових умов та своєчасного впровадження в практику. Важливо постійно вдосконалювати інноваційні підходи та сприяти їх швидкій інтеграції в агропромисловий сектор для досягнення більшої ефективності та сталості у вирощуванні продукції рослинництва.

Список використаних джерел

1. Єфремова Н. Організаційно-економічний механізм управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств. Галицький економічний вісник. 2023. Том 81. № 2. С. 115-122.

2. Ломовських Л.О., Єфремова Н.О., Марченко М.В. Тенденції розвитку аграрного сектору в контексті інноваційних зрушень. Вчені записки. 2023. Вип. 30 (1). С. 80-92.

3. Ломовських Л. О. Маркетингова концепція виробництва продукції рослинництва. Вісник ХНАУ: економічні науки. 2017. № 1. С. 216–223.

УДК 330.131.7(075.8)

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ РИЗИКИ ТОВ «ХМЕЛЬНИЦЬК-МЛИН»

Передрій В.В. здобувач рівня ВО, Антощенко В.В. д.е.н., доцент

Державний біотехнологічний університет

У роботі обґрунтовано підприємницькі ризики ТОВ «Хмельницьк-Млин», що є загрозою втрати вкладених у виробничий процес ресурсів, недоотримання запланованого доходу чи появи додаткових витрат.

Підприємницькі ризики можна розглядати як на першому рівні, так і на другому, де вони впливають безпосередньо на фінансову стійкість підприємства, формування власного капіталу, своєчасність виконання суб'єктом господарської діяльності своїх фінансових зобов'язань. Причинами їх виникнення можуть бути: нестабільність економіки держави; ціновий механізм та інфляційні процеси; державне регулювання банківської облікової ставки; суттєві коливання обмінних

курсів валют; неадекватне керівництво фінансовою політикою підприємства; конкурентна боротьба за ринки збуту готової продукції; кредитна політика тощо; підвищення собівартості продукції [1, с.145].

Таблиця 1. Ризики ТОВ «Хмельницьк-Млин»

Види	Характеристика
Екологічні (природні) ризики	пов'язані з проявом стихійних сил природи. До чинників виникнення даного ризику відносять землетрус, паводок, епідемію, а також різного роду природні катаклізми. Для запобігання впливу даного виду ризиків на підприємстві діє система страхування майна.
Політичні ризики, пов'язані з політичною ситуацією	Політичні ризики виникають при порушенні умов виробничо-торговельного процесу. До них відносять всі види ризиків, які викликані адміністративними заборонами фінансово-економічної діяльності підприємства, пов'язані зі змінами існуючого в країні політичного курсу. До політичних ризиків також можна віднести: зміни в місцевому та державному законодавствах; можливість націоналізації обладнання; введення ембарго внаслідок відмови нового уряду виконувати певні обов'язки, обмеженість конверсії національної валюти у валюту платежу.
Транспортні ризики	це ризики, пов'язані з перевезенням вантажів наступними видами транспорту: автомобільним, морським, залізничним. До них можна віднести аварії і катастрофи.
Інфляційні ризики -	це ризики того, що при інфляційних процесах одержані грошові доходи знеціняться з точки зору купівельної спроможності. В таких умовах підприємство несе реальні збитки
Дефляційні ризики	є зворотними до ризиків інфляційних. При зростанні рівня дефляції відбувається падіння рівня цін, погіршення економічних умов підприємництва та зниження загального рівня доходів.
Валютні ризики	являють собою можливість валютних втрат, пов'язаних зі змінами курсу однієї іноземної валюти відносно іншої при проведенні зовнішньоекономічних, кредитних та валютних операцій. При цьому слід зазначити, що до валютних умов відносять валюту та спосіб визначення ціни, встановлення курсу перерахунків, коли ціна та валюта платежу не співпадають, різного виду захисні заходи щодо збитків у зв'язку зі зміною валютного курсу. Щоб уникнути цих ризиків підприємство зважено підходить до складання валютних угод, враховуючи всі ризики та передбачають заходи, які забезпечують надійність та своєчасність здійснення платежів.

Група Компаній «Хмельницьк Млин» – потужний вертикально-інтегрований агрохолдинг, який займається виробництвом борошна та вирощуванням зернових та технічних культур. В табл.1 проаналізовано ризики ТОВ «Хмельницьк-Млин»[2].

Керівництво підприємства розробляє та формує систему заходів, щодо запобігання або зменшення впливу даних ризиків на економіку підприємства (на підприємстві діє система охорони та захисту комерційної діяльності підприємства (у тому числі комерційної таємниці), бізнес-планування та бюджетування, проводиться перевірка бізнес партнерів, проводиться моніторинг ринків та інше).

Перший рівень ризиків – загальні ризики, які формуються на макрорівні, а час їх виникнення не залежить від процесу виробництва, але які безпосередньо можуть впливати на діяльність та економіку підприємства [3, с.11], а саме:

Підприємницькі ризики виникають в процесі фінансово-господарської діяльності підприємства. Вони характеризуються невизначеністю результату будь-якої комерційної угоди. За структурною ознакою підприємницькі ризики поділяються на:

Майнові – пов'язані з імовірністю втрати майна підприємства внаслідок диверсії, крадіжки, перенавантаження технічної та технологічної систем, тощо;

Виробничі ризики – пов’язані зі збитком внаслідок зупинки виробництва, а також впливу певних чинників, які призводять до втрати основних та оборотних засобів (споруд, транспорту, сировини), а також ризики, пов’язані із застосуванням у виробництві нової техніки та технології [4];

Торгівельні ризики – це ризики, пов’язані зі збитками, які були спричинені затримкою платежів, відмовою в платежі в період транспортування.

Товариство «Хмельницьк-млин» виробляє якісні товари та послуги, що забезпечує стійке положення на конкурентному ринку. На економічні та фінансові показники діяльності підприємства істотний вплив мають кліматичні умови, тенденції світових ринків, економічна ситуація та податкова політика в Україні, коливання курсу валют та інше. Для ТОВ «Хмельницьк-млин» вкрай важливо мати можливість формувати необхідні запаси матеріальних ресурсів, які потім використовуються у виробничому процесі і процесі надання послуг. Якщо виникають перебої з поставками, то це загрожує як виконанню виробничої програми, так і іміджу Товариства в цілому.

Список використаних джерел

1. Онегіна В.М., Антощенкова В.В. Основи глобальної продовольчої безпеки. «Духовність особистості: методологія, теорія і практика». Volume 1 2022. С.140-149. DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2022-103-1-6-140-149>

2. Офіційний веб-сайт ТОВ «Хмельницьк-Млин». Режим доступу: <http://mlyn.km.ua>

3. Антощенкова В. В., Дейнега М. В. Історико-теоретичні аспекти корпоративної соціальної відповідальності / Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: О. Яценко (голов. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2023. Вип. 30. С. 6–14.

4. Батюк Л.А., Антощенкова В.В. Інноваційно-технологічні чинники глобального економічного розвитку. Науковий економічний журнал «Інтелект ХХІ», №1, Національний університет харчових технологій, ГО «Інститут проблем конкуренції», Видавничий дім «Гельветика», Київ, 2019. С.76-80.

УДК 330.131.7

КОНКУРЕНТНА СТРАТЕГІЯ В АГРОБІЗНЕСІ

**Пересада М.О. здобувач ВО ступеня доктора філософії,
Антощенкова В.В. д.е.н., доцент**

Державний біотехнологічний університет

У роботі обґрунтовано актуальність конкурентної стратегії в агробізнесі, як план підприємства щодо забезпечення певного рівня його конкурентоспроможності та прийняття рішень із пріоритетними діями, які дають результати на конкурентному ринку.

Конкурентна стратегія – це просто довгостроковий план дій компанії щодо того, як отримати перевагу над конкурентами. Керівництво зважає сильні, слабкі